

ВЕЧІРНІ ВІСТІ

06(547),
12–18 березня 2018 р.

ГОРДІЙ ВУЗОЛ
ГАЗОВОЇ ТРУБИ

стор 3

СЕРГІЙ ЄВТУШОК
ПРО ВИБОРИ В ОТГ

стор 4

СПРАВА СКРИПАЛЯ ЗАГРОЖУЄ
МАСШТАБНОЮ ВІЙНОЮ СПЕЦСЛУЖБ

стор 7

СУВЕРЕННА КОРУПЦІЯ: КОНТРОЛЬ ЗАМІСТЬ БОРОТЬБИ

Нещодавно Верховна Рада прийняла в першому читанні законопроект «Про Вищий антикорупційний суд» (№7440) авторства президента. Як же довго цього чекали! Тепер залишилося дожити до фінального голосування... Але не все так просто. По-перше, МВФ категорично не влаштовують кілька норм, прописаних у цьому документі, і здоровий глузд у цих застереженнях є. По-друге, з розглядом законопроекту знову можуть зволікати. Здається, що для влади немає нічого важливішого, аніж запустити в роботу новостворений суд лише після президентських виборів.

А тепер розберемося, чого хоче президент, чого вимагає Захід і де у всьому цьому логіка. Отже, одна з норм документа розповідає про вимоги до потенційних суддів. Майбутній суддя має бути не молодший за 35 років з досвідом роботи в міжнародних міжурядових або судових установах, що спеціалізуються на протидії та боротьбі з корупцією. При цьому кандидат повинен відповідати одній із умов: мати не менше п'яти

років стажу роботи суддею; науковий ступінь і не менше семи років стажу наукової роботи в сфері права; не менше семи років досвіду роботи адвокатом. Сукупний стаж — не менше семи років. Не мають права стати суддями ті фахівці, які протягом останніх десяти років працювали в силових структурах і на державній службі, включаючи НАБУ і САП. А також особи, що займають у політичних партіях керівні та інші оплачувані посади, колишні члени Вищої кваліфікаційної комісії

суддів і колишні члени наглядових рад підприємств, раніше звинувачені у корупції. Наші західні партнери говорять про те, що вимоги варто було б пом'якшити, оскільки вони занадто жорсткі й істотно звужують коло кандидатів. І ця претензія цілком обґрунтована. Тепер із приводу підсудності... З п'ятнадцяти статей, визначених у законі, лише вісім безпосередньо або опосередковано стосуються корупційних дій! Тобто трохи більше половини. Решта сім статей присвячені

крадіжкам, вогнепальній зброї, боеприпасам, наркотичним речовинам, штампам і печаткам. Захід просить привести юрисдикцію майбутнього суду у відповідність з юрисдикцією НАБУ і САП. Якщо ж цього не зробити, то новостворений суд буде завалений абсолютно непрофільними справами. А ось профільні розглядатимуться роками. Тим часом корупціонери зможуть спати спокійно.

(Закінчення на стор. 2)

«НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ НОВОСТВОРЕНИЙ СУД МОЖЕ РОЗГЛЯДАТИ СПРАВИ ПРОТИ БЛИЗЬКИХ ДО БАНКОВОЇ І ОСОБИСТО ПРЕЗИДЕНТА ПОЛІТИКІВ. РОЗУМІЮЧИ ЦЕ, ВЛАДА РОБИТЬ ВСЕ, ЩОБ У ФОРМАТІ ЗАХОДУ ЗАКОН ПРИЙНЯТИЙ НЕ БУВ. ЗАЯВА ПОРОШЕНКА, ВЛАСНЕ, І СВІДЧИТЬ ПРО ТЕ, ЩО ВІН НЕ МАЄ НАМІРУ ЙТИ НА КОМПРОМІС. ВЛАДА ГОТОВА ПІДВИЩИТИ ТАРИФИ, РОЗПРОДАТИ ЗАЛИШОК ДЕРЖПІДПРИЄМСТВ, АЛЕ ЗБЕРЕГТИ СЕБЕ»

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
3 грн 30 коп.

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Важливо і те, коли ж суд працює. Так, президентський законопроект говорить про те, що Вищий антикорупційний суд формується у дванадцятимісячний термін із дня набрання законом чинності. У той же час цей судовий орган може почати свою роботу лише після призначення на посади двох третин його складу, визначеного державною судовою адміністрацією.

У МВФ кажуть про те, що не варто гальмувати процес. І в цьому вся суть. Ми вже кілька років спостерігаємо за тим, як не може запрацювати Державне бюро розслідувань! І в нашому випадку може повторитися щось подібне.

Ну і найголовніше питання: хто обиратиме суддів? Нині передбачено, що відбір має здійснювати Вища кваліфікаційна комісія суддів. Громадська рада міжнародних експертів допомагатиме ВККС перевіряти кандидатів на доброчесність

чого дивного! Ось тільки наша влада відкидає таку вимогу.

В інтерв'ю виданню Financial Times президент Петро Порошенко заявив, що міжнародні донори не можуть диктувати закони для України, як це намагається робити МВФ.

В принципі, цікава логіка. Але якщо користуватися нею, то відразу ж виникає закономірне питання: коли в Україну на всілякі високі посади запрошували варягів, це не загрожувало суверенітету нашої країни? Адже, за логікою президента, через іноземців-управлінців Захід міг

п'ять (!) траншів від Міжнародного валютного фонду. Звичайно, дуже сумнівно, що таким «досягненням» варто пишатися, але суть не в цьому. Влада все одно сподівається на фінансову допомогу, але в той же час упирається рогами, щоб не дай боже не випустити ще не створений судовий орган з-під свого контролю. І насправді це куди важливіше грошей.

Кандидат політичних наук, політолог Олексій ЯКУБІН говорить про те, що Банкова продовжує підвищувати ставки у спілкуванні із західними партнерами.

«Влада діє в своїх інтересах. Грубо кажучи, в питанні створення спеціалізованого Антикорупційного суду своя сорочка ближче до тіла. Напередодні виборів новостворений суд може розглядати справи проти близьких до Банкової і особисто президента політиків. Розуміючи це, влада робить все, щоб у форматі Заходу закон прийнятий не був. Заява Порошенка, власне, і свідчить про те, що він не має

наміру йти на компроміс. Влада готова підвищити тарифи, розпродати залишок держпідприємств, але зберегти себе.

При цьому Порошенко каже, мовляв, вимоги Заходу суперечать Конституції. Але чомусь він не апелював до Основного Закону, коли всупереч йому підвищували тарифи, проводили медичну «реформу»... Тоді нічого не бентежило. Коли ж мова зайшла про інтереси його найближчого оточення, президент зайняв принципову позицію. При цьому знаючи, що домовленостей про продовження фінансування на найближчий час із МВФ немає. Насправді йдеться і про іншу фінансову допомогу, яку ми також автоматично не отримаємо. Маю на увазі кредити ЄС, Світового банку... Але наша влада думає, що якимось перебереться», — пояснює політолог.

За словами Олексія Якубіна, у травні Верховна Рада таки може остаточно прийняти законопроект «Про Вищий антикорупційний суд». Але, незважаючи на можливі численні поправки нардепів, документ відповідатиме інтересам Банкової.

«Потім Міжнародному валютному фонду влада скаже, мовляв, що є, то є. Давайте якимось і про щось домовлятися», — говорить експерт.

На завершення Олексій Якубін прогнозує, що запрацювати спеціалізований Антикорупційний суд зможе лише після президентських виборів, а то й пізніше. У нинішньому році нема жодного шансу, та й у держбюджеті коштів на роботу цього судового органу зовсім не передбачено. А це дуже важливий показник.

Так що залишається лише чекати. Втім, як завжди. Але продовження точно буде.

Яна ДЖУНГАРОВА

ЗАПРАЦЮВАТИ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД ЗМОЖЕ ЛИШЕ ПІСЛЯ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ, А ТО Й ПІЗНІШЕ. НИНІШНЬОГО РОКУ НЕМАЄ ЖОДНОГО ШАНСУ, ТА Й У ДЕРЖБЮДЖЕТІ КОШТІВ НА РОБОТУ ЦЬОГО СУДОВОГО ОРГАНУ НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО. А ЦЕ ДУЖЕ ВАЖЛИВИЙ ПОКАЗНИК

і відсутність корупційного минулого. Якщо ж Громадська рада ухвалить рішення про непридатність кандидата, ВККС зможе подолати його одинадцятьма голосами з шістнадцяти.

Захід категорично наполягає на тому, щоб міжнародні експерти мали право вето. Нам не довіряють, і в цьому немає ні-

«Якщо хто-небудь може уявити, що іноземні донори утворюють українські суди, це суперечить Конституції», — зазначив Порошенко. І додав, що бажання іноземних донорів мати значний вплив на призначення кандидатів у судді Антикорупційного суду порушує суверенітет України.

впливати на українську політику! Ні?

Так чи інакше, але Захід стоїть на своєму, а значить, нам не бачити чергового траншу МВФ.

Цікаво, що ще не так давно той же Порошенко хизувався на прес-конференції, мовляв, він перший президент, за каденції якого Україна отримала

Дивні речі відбуваються з переобранням Центрвиборчкому. Досить давно закінчилися повноваження у тринадцяти з п'ятнадцяти членів ЦВК. Але президент кілька років не поспішав вносити до парламенту подання про їхнє звільнення і, відповідно, не висував кандидатури нових членів комісії. У 2016-му такий-сякий список уклав, але до нього була маса претензій. Ось тільки один приклад: інтереси далеко не всіх фракцій були враховані, хоча це пряма вимога закону.

Нещодавно Петро Порошенко зробив другу спробу, знову забувши врахувати рекомендації частини парламентаріїв. Наприклад, фракції «Батьківщина». Але за деякий час все ж вніс її кандидата у подання. Це вельми загадковий список, в якому нині названі чотирнадцять прізвищ замість необхідних тринадцяти. Дуже дивна математика виходить.

Згідно з нормами регламенту, голосування має відбуватися по кожній кандидатурі окремо. Тобто хтось може виявитися зайвим. Чи не станеться так, що коли справа реально дійде до голосування, то зі списку випаде екстрено внесена президентом кандидатура від «Батьківщини»? Цілком ймовірно.

Перезавантаження на паузі?

Якщо судити за кількісним складом (владі дістається більшість), то представник опозиційної фракції псувати ме всю картину. Це чиста логіка.

Спікер парламенту Андрій Парубій не так давно заявив про те, що імовірно 15 березня відбудеться перезавантаження Центрвиборчкому. Втім, схожі запевнення ми чули і раніше. Тому цілком можливо, що переобрання членів ЦВК, як і багатьох важливих питань, знову зависне в повітрі. До такої думки схильється директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан БОРТНИК.

«Шанси на те, що перезавантаження відбудеться, вкрай незначні. Насправді переобрання членів ЦВК — тільки частина великого кадрового пакета, який сьогодні не поділили між собою Блок Петра Порошенка і «Народний фронт». Зараз на кону більше сорока вакансій! Починаючи з глави Нацбанку і трьох міністрів, закінчуючи омбудсменом і аудитором НАБУ. Але щоб розподілити портфелі і крісла, БПП і «НФ» потрібно розуміти, як вони йтимуть на вибори 2019 року, а цього розуміння поки що немає. Тому і роз-

ділити нічого не можуть. Цілком імовірно, що маленькі «пакетики» будуть розподілені. Але я все ж вважаю, що це не ЦВК», — пояснює політолог.

Також, за словами Руслана Бортника, на сьогодні існує й інша причина непризначення нових членів Центрвиборчкому: «Поки виборча модель невідома, питання може залишитися на паузі. ЦВК — це інструмент реалізації виборчого законодавства. Але в наших умовах — це інструмент досягнення перемоги на виборах з боку влади».

Але і це ще не все: експерт відзначає, що запропонований склад Центрвиборчкому — найбільш деформований і диспропорційний за всю історію незалежної України.

«Якщо брати до уваги чисельність, то БПП має мінімум шість кандидатів. Навіть за Януковича такого не було: тоді Партія регіонів мала лише чотирьох представників. І це явно стане проблемою у відносинах пропрезидентської політсили й інших фракцій і груп», — каже Бортник.

Підсумовуючи, політолог прогнозує, що представлений список кандидатів далеко не остаточний.

Микола БИКОВ

«ПЕРЕОБРАННЯ ЧЛЕНІВ ЦВК — ЛИШЕ ЧАСТИНА ВЕЛИКОГО КАДРОВОГО ПАКЕТА, ЯКИЙ СЬОГОДНІ НЕ ПОДІЛИЛИ МІЖ СОБОЮ БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА І «НАРОДНИЙ ФРОНТ». ЗАРАЗ НА КОНУ БІЛЬШЕ СОРОКА ВАКАНСІЙ! АЛЕ ЩОБ РОЗПОДІЛИТИ ПОРТФЕЛІ І КРІСЛА, БПП І «НФ» ПОТРІБНО РОЗУМІТИ, ЯК ВОНИ ЙТИМУТЬ НА ВИБОРИ В 2019 РОЦІ. А ЦЬОГО РОЗУМІННЯ ПОКИ ЩО НЕМАЄ. ТОМУ І РОЗДІЛИТИ НІЧОГО НЕ МОЖУТЬ»

Майбутнє української газотранспортної системи (ГТС), завдяки якій бюджет країни щорічно поповнюється на 2 млрд дол., сьогодні доволі примарне. І справа не тільки в газовому конфлікті, який загострився між Україною і РФ у зв'язку із рішенням Стокгольмського арбітражу. «Газпром» заявляє, що подав апеляційний позов і готує пакет документів для розриву контрактів із «Нафтогазом». На тлі тривалої тягби наближається час «Ч» — 1 січня 2020 року, коли спливає термін дії транзитного договору.

КОНТРАКТИ — ЗА ФАКТОМ

Так склалося, що по українській трубі до Європи йде тільки російський газ, хоча гіпотетично ми могли б пропускати через свою територію сировину з Казахстану й Туркменістану. Але невгамовні амбіції РФ, яка хоче бути монополістом у постачанні блакитного палива на Європейський континент, призвели до того, що Астана і Ашгабад переорієнтувалися на середньоазіатські ринки й Китай.

Якщо відкинути політичну складову, то сьогодні загрози РФ розірвати контракти з Україною сприймаються як блеф. Адже найшвидший, найдешевший і найефективніший шлях російського газу в Європу зараз забезпечує наша країна.

За словами експерта з енергетичних питань Юрія Корольчука, починаючи з 1990-х років Росія докладає всіх зусиль, щоб скоротити об'єми транзиту блакитного палива через Україну. Так, спочатку з'явився «Блакитний потік», потім перша нитка «Північного» і «Ямал — Європа». В 2011 році Росія купила ГТС Білорусі. Та й 500 км польської труби належать «Газпрому». Нині активізувалося будівництво «Турецького потоку». І, звичайно ж, «Газпром» із трепетом очікує, коли країні ЄС остаточно схвалить спорудження «Північного потоку — 2».

Тим часом голова комітету в закордонних справах Європарламенту Елмар Брок висловив думку, що останні дії РФ в енергетичній сфері доводять, що не можна допустити завершення будівництва й запуск цього газопроводу. Тому не дивно, що в європейській пресі все частіше з'являються матеріали про те, як друга нитка «Північного потоку — 2» зміцнить Європу й забезпечить її енергетичну безпеку.

Та ж Ангела Меркель незадовго до початку загострення газового конфлікту між Україною і РФ відкрито заявила про те, що уряд Німеччини не вважає, що будівництво газопроводу загрожує диверсифікації газопостачання в Європу. А тим країнам, які традиційно виступають проти нього і є нашими союзниками в цій нелегкій справі, вона нагадала, що в польському Свиноуйсьце побудовано новий термінал для зберігання скрапленого газу, що в Литві є СПГ-термінал, а також що планується будівництво газопроводу між Поль-

щею та Данією дном Балтійського моря.

І хоча Порошенко має намір обговорити з пані канцлером загрози «Північного потоку — 2», а Литва і Польща висловили стурбованість будівництвом газопроводу в обхід України, не виключено, що рано чи пізно цей проект все ж буде реалізовано. Тому що його головні вигодонабувачі — Німеччина, Австрія, Франція, Нідерланди — більші «риби», ніж країни Балтії та Східної Європи. А нас до останнього годуватимуть заявами про збереження транзитних потужностей української ГТС.

Утім, «Турецький потік», за найоптимістичнішими прогнозами, буде добудовано не раніше 2020 року. А про запуск «Північного потоку — 2» до 2025-го й говорити не варто. Тому без української ГТС ні Європа, ні Росія не обійдуться. Це означає, що «Газпром» не тільки не розірве з нами контракт, але й продовжить його. Та на яких умовах?

З огляду на односторонність дій РФ можна припустити, що Україну триматимуть на повідку невідання, щоб напередодні завершення дії договору знову зменшити тиск у трубі й змусити Європу, яка не любить морозити своїх громадян, непокоїтися. І тоді РФ за допомогою газового шантажу

«ТУРЕЦЬКИЙ ПОТІК», ЗА НАОПТИМІСТИЧНИМИ ПРОГНОЗАМИ, БУДЕ ДОБУДОВАНИЙ НЕ РАНІШЕ 2020 РОКУ. А ПРО ЗАПУСК «ПІВНІЧНОГО ПОТОКУ — 2» ДО 2025-ГО Й ГОВОРИТИ НЕ ВАРТО. ТОМУ БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ ГТС НІ ЄВРОПА, НІ РОСІЯ НЕ ОБІДУТЬСЯ. ЦЕ ОЗНАЧАЄ, ЩО «ГАЗПРОМ» НЕ ЛИШЕ НЕ РОЗІРВЕ З НАМИ КОНТРАКТ, АЛЕ Й ПРОДОВЖИТЬ ЙОГО. ОДНАЧЕ НА ЯКИХ УМОВАХ?

тиснутиме на Україну з одного боку, а ЄС — з другого. Ми ж підпишемо договір на умовах, які потім, можливо, знову доведеться оскаржувати в Стокгольмському арбітражі.

А поки російський газ йтиме по українських трубах, завершиться будівництво згубних для нашої ГТС ниток. Адже, за словами експерта з енергетичних питань Дмитра Маруніча, «Турецький потік» і «Північний потік — 2» відберуть у нашої системи від 70 до 85 млрд куб. м на рік. Через українську ГТС пропускатимуть максимум 15–20 млрд куб. м газу за мінімаль-

ної рентабельності 50 млрд куб. м. Далі доведеться за консервувати частину труби й змінити напрямок системи, щоб качати російський газ уже безпосередньо з Європи. Але для цього необхідно буде переробляти газокompresорні станції, здійснити реконструкцію та самим платити за технологічне паливо, яке використовується під час поставок ресурсу.

ВІД ЄВРОУПРАВЛІННЯ ДО ПРИВАТИЗАЦІЇ

На тлі рішення Стокгольмського арбітражу й наступного газового конфлікту між Україною і РФ в нашій країні майже непомітно відбувається передавання ГТС в управління іноземній компанії.

Відповідно до законодавства, газотранспортні мережі не можна приватизувати. Але

постановою №496, активи, які використовуються при транспортуванні природного газу, в процесі анбандлінгу повинні бути передані незалежній компанії впродовж 30 днів після ухвалення остаточних рішень у двох справах, які розглядаються в міжнародному суді.

У рамках реорганізації «Нафтогазу» 14 лютого Кабмін своїм рішенням зобов'язав «Укртрансгаз» до 1 червня передати активи української ГТС новоствореному ПАТ «Магістральні газопроводи України». Уряд уже навіть відібрав дев'ять іноземців на посади незалежних членів наглядової ради компанії.

А у квітні може відбутися конкурс із відбору європейського незалежного оператора, який керуватиме нашою системою. Свої пропозиції Україні вже надіслали такі європейські газові консор-

рез так звані європейські компанії заїде російський капітал. І тоді система не належатиме народу України.

Юрій Корольчук також цей сценарій не відкидає. При цьому експерт звертає увагу на закритість процесу відбору компаній, що претендують на управління ГТС, і відсутність виразного й аргументованого роз'яснення з боку уряду та «Нафтогазу», на яких умовах (концесія, оренда, безоплатне користування. — Прим. ред.) іноземна компанія володітиме майже 50% ГТС України: одержуючи половину прибутку, невідомо, чи вкладатиме вона при цьому гроші в розвиток системи. Навіть більше: на підставі спільного управління європейський партнер може тиснути на нашу країну під час укладання нового транзитного договору з РФ. Чи на вигідних для українців умовах? Навряд чи. Тому що бізнес є бізнес.

З огляду на заяви нового голови наглядової ради «Нафтогазу» Клер Споттисвуд про доцільність приватизації НАК і газотранспортної системи, перспектива, що українською ГТС не керуватимуть українці, цілком реальна. Тим паче що європейці зацікавлені в нашій системі. Адже, за словами Юрія Корольчука, в Європі відчувається гостра нестача газу у зв'язку зі збільшенням його споживання. На тлі різкого скорочення видобування газу в Голландії і досить сумних перспектив норвезького Statoil, який не може покрити свої потреби в ресурсі, навіть у разі запуску «Північного потоку — 2» український газопровід буде затребуваний. Але дивіденди від цього, знову ж таки, отримаємо не ми.

«Україну просто використовуватимуть у своїй грі як пішака. Фактично бездіяльність влади призвела до того, що ми переходимо до етапу енергетичного рабства», — підсумував експерт.

Катерина МІЦКЕВИЧ

29 квітня цього року відбудеться чергова, вже шоста, хвиля виборів голів і депутатів сільських, селищних, міських рад у 40 об'єднаних територіальних громадах (ОТГ). Слово «децентралізація» за кілька років міцно закріпилося в словниковому запасі українців. В ідеалі реформа місцевого самоврядування повинна стати дієвим механізмом соціально-економічного розвитку конкретної території. Адже люди на місцях набагато краще знають про свої труднощі, ніж керівництво «нагорі». Народний депутат від «Батьківщини» Сергій Євтушок розповів «ВВ» про проблеми вже об'єднаних громад і про чергову виборчу кампанію в ОТГ.

» Сергію Миколайовичу, процес об'єднання територіальних громад триває вже кілька років. Що, на ваш погляд, заважає розвитку ОТГ, у яких вибори вже відбулися?

— Головною проблемою в таких громадах є відсутність управлінського досвіду в людей, які очолюють ОТГ, а також у їхніх підлеглих. Адже після об'єднання вони отримують на баланс дитсадки, школи, заклади культури та позашкільної освіти. І знайти людей, які б моментально в селах сформували всі необхідні управлінські ланки, дуже складно. На жаль, кадровий голод дається взнаки.

Та й у виконках мало фахівців, які вміють не тільки розробляти проекти й стежити за проходженням експертиз щодо них, але й реалізовувати на практиці соціально-економічний і культурний розвиток ОТГ.

Дуже часто керівники громад не встигають освоювати бюджетні кошти. Наприклад, у тих же Сарнах — місті з 30-тисячним населенням — вільний залишок становить 35 млн грн. Для порівняння: в усій Рівненській області невтраченими залишилися 60 млн грн.

Ці кошти за півроку як мінімум на 20% з'їдає інфляція. Виходить, що на розвиток громади вже буде спрямовано менше. Тому потрібні фахівці, які вміють правильно розрахувати пріоритетність витрат бюджетних коштів для їх ефективного використання відповідно до затверджених проектів, експертиз і тендерів.

Необхідно системно, на державному рівні підходити до навчання людей, які керу-

ватимуть ОТГ. І в цьому питанні ставку слід зробити як на досвід, так і на молодь.

» Питання розпорядження землею до останнього часу залишалося відкритим...

— Земля однозначно має бути в управлінні ОТГ. Потрібно дати можливість громадам самостійно розпоряджатися наділами за межами населених пунктів, у тому числі визначати орендарів. При цьому керівництво громад має розуміти, яку культуру ті хочуть вирощувати і чи буде це, врешті, вигідно для сіл і селищ.

Також необхідно провести детальний аналіз наділів. Адже повсюдно відбувається самозахоплення земельних ділянок. Люди свавільно користуються такою землею і в кращому разі «діляться» з керівництвом населених пунктів. З цією проблемою треба розбиратися.

На моїй рідній Рівненщині дуже потужним є державне лісове господарство. До

Сергій ЄВТУШОК: «Головною проблемою ОТГ є відсутність управлінського досвіду»

Потяг децентралізації вже в дорозі, тому населені пункти повинні об'єднуватися. І, звичайно ж, їм потрібно передавати більше повноважень. Не треба цього боятися. Адже подібний шлях здолали всі європейські країни, у яких ми переймаємо успішний досвід.

» Сьогодні найбільш резонансною реформою, що впроваджується Кабміном, вважають медичну. Як її дія позначається на ОТГ?

Також існують проблеми й з екстреною медициною. МОЗ скоротило норматив часу приїзду карети швидкої допомоги в сільській місцевості до 20 хвилин, при цьому фактично на папері намалювали госпітальні округи. Також не врахували фактор доріг, якщо їх можна так назвати. Особливо погані дороги між селами, тому карети їдуть довго. Ну а якщо пацієнт із інфарктом чи інсультом, то він може й померти дорогою до лікарні.

кають зараз висуванців від партії?

— Під час передвиборчої кампанії постійно застосовується адмінресурс. На кандидатів намагаються впливати представники місцевих держадміністрацій. Також непоодинокі випадки залякування, коли кандидатів «переконають» не балотуватися від «Батьківщини». Особливо сильний тиск відчувають висуванці-бюджетники. Їм погрожують звільненням і виникненням проблем у колективі. Тому багато хто відмовляється, щоб не наражати себе та співробітників на неприємності. Але є партійці, які все одно залишаються з нами, бо добре розуміють, що свавілля влади зашкалює і з цим треба боротися.

Вчителі не на камеру розповідають, що їх схилиють до вибору «правильного кандидата». Справді, педагоги — це місцева еліта, яка формує громадську думку. Але сьогодні ці люди розуміють, що їх змушують робити щось, чого вони насправді не хочуть. Вони усвідомлюють, що відбувається нині в Україні, і прагнуть змінити ситуацію хоча б на рівні ОТГ.

Про що можна говорити, якщо директорам шкіл і медичних закладів настійливо рекомендують відмовляти нашим кандидатам у проведеної зустрічі із колективами.

Однак, незважаючи ні на що, наші партійці здобувають перемогу на виборах у ОТГ. Ми готові вдосконалювати процес, не боїмося брати на себе відповідальність і не дозволимо тим горе-керівникам, які хочуть отримати доступ до землі, коли зникнуть села, здійснити свої користолюбні плани.

НЕОБХІДНО СИСТЕМНО ПІДХОДИТИ ДО НАВЧАННЯ ЛЮДЕЙ, ЯКІ КЕРУВАТИМУТЬ ОТГ. І В ЦЬОМУ ПИТАННІ СТАВКУ СЛІД ЗРОБИТИ ЯК НА ДОСВІД, ТАК І НА МОЛОДЬ

управління ним також необхідно підходити системно, щоб запобігти масовому вирубуванню лісів.

Наша країна багата на родючі ґрунти, корисні копалини (25% рентної плати за видобування корисних копалин загальнодержавного значення зараховується до бюджетів об'єднаних громад. — Прим. ред.), і з таким Богом даним ресурсом громади могли б стати багатішими.

— Ситуація дуже складна. І під загрозою ліквідації виявилися не фельдшерсько-акушерські пункти та амбулаторії, а лікарні, які відносяться до другої ланки медицини. Вони, не маючи нормального обладнання, перебувають на самокупності. Зрозуміло, що ті, в кого є можливість, їдуть у район. Але ті, в кого немає такої можливості, по суті, залишаються без допомоги вузькоспеціалізованих фахівців.

» Яка ситуація зі школами?

— Невеликі школи, як і раніше, під загрозою закриття. Однак цього ніяк не можна допустити, тому що вже давно відомо: закриття шкіл і медзакладів призводить до вмирання села. Люди їдуть у пошуках кращого життя, а землі залишаються. Цього й добиваються можновладці, які хочуть за копійки скупити цінні чорноземи, щоб після відкриття ринку землі реалізувати їх набагато дорожче.

Тому щоб зберегти села, потрібно докладати всіх зусиль для поліпшення якості освіти в сільських школах. Треба створювати стимули для фахівців, щоб вони хотіли їхати працювати в села. Держава цього не робить. Ось так і виходить, що в нас і вчителі, і лікарі масово виїжджають за кордон.

» У квітні очікується чергова хвиля виборів у ОТГ. На Рівненщині три громади обиратимуть голів та депутатів рад. З огляду на те, що на попередніх етапах «Батьківщина» була лідером народної довіри, чи не утис-

Бесіду віде
Олекса ГОНСЬКИЙ

УКРАЇНА БЕЗ ЛЮДЕЙ: реалії найближчого майбутнього

Одним із головних викликів сьогодення для нашої країни нарівні з корупцією, війною на Донбасі та економічною кризою є масовий виїзд громадян для працевлаштування за кордон. Шалені темпи трудової міграції переважно були породжені саме економічними та безпековими проблемами, але є ще одна причина, як на мене, найстрашніша — українці перестають вірити в Україну...

За даними Державної служби статистики, за 2015–2017 роки на заробітки за кордон офіційно виїхали 1,3 млн українців. Найбільша кількість перебралась до Польщі — 506 тис. осіб, Росії — 342 тис., Італії — 146 тис. та Чехії — 122 тис. осіб. І це лише офіційна статистика.

В Інтернеті та друкованих виданнях можна знайти сотні пропозицій неофіційного працевлаштування за кордоном, а на Західній Україні подібні послуги перетворилися на окрему сферу бізнесу.

Але й це лише початок. Східноєвропейські країни щороку збільшують кількість місць для трудових мігрантів. Зокрема уряд Чехії планує у 2018 році значно підвищити квоту, оскільки незайнятими на чеському ринку праці є 130 тис. робочих місць. Найбільше потрібні електрозварники, кухарі, електромонтери, кранівники, різнорабочі.

ХТО Ж ВІЙДЖАЄ З КРАЇНИ?

Переважно це чоловіки віком від 20 до 50 років. 16% мігрантів мають вищу освіту і виїжджають вони в основному до США та Ізраїлю, а близько 30% мають лише середню освіту.

Також спостерігається значне зниження середнього віку мігрантів, тобто збільшення трудової еміграції молоді, що є великою проблемою та загрозою для країни. В Україні існує серйозний демографічний розрив, оскільки за 15–20 років відчутно зменшилася кількість дітей, які у майбутньому мали б зайняти робочі місця. Наприклад, у 1990-х роках в Україні було 11 млн дітей, а зараз їх близько 7 млн. Натомість темпи старіння населення в Україні дуже високі, і надалі вони лише зростатимуть.

ЧОМУ ЛЮДИ ВІЙДЖАЮТЬ?

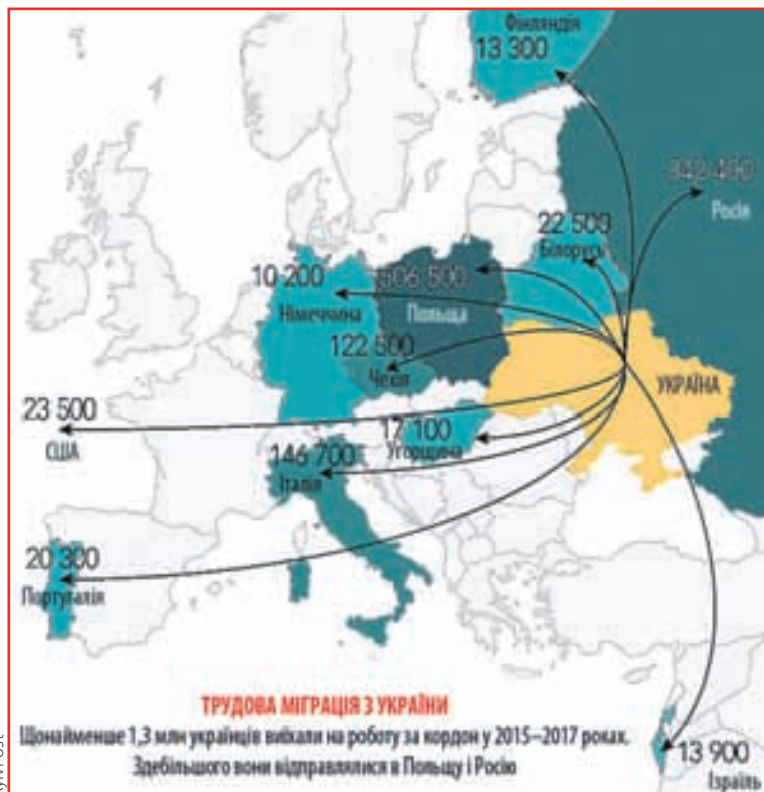
Головною причиною є глибока економічна криза в дер-

жаві, яка триває з 2014 року, та практично неможливість виживання. За даними Організації Об'єднаних Націй, за межею бідності живе більше 60% українців. Таке становище призводить до того, що люди погано харчуються і зрештою погіршується їхнє здоров'я.

Підвищення урядом мінімальних зарплат і пенсій призвело лише до збільшення інфляції та росту цін, та й порівняти ані мінімальну, ані середню зарплату в Україні з європейськими не можна. Якщо представники робітничих професій в Україні отримують близько 8000 грн, то в тій же Польщі вони можуть сподіватися на 800–1000 євро.

Різниця в заробітній платні, великі податки, кабальні тарифи на енергоносії змушують наших громадян виїжджати за кордон, залишати цілі села та містечка без робочої сили.

Але найстрашнішим є те, що українці не вірять ані в свою державу, ані у нинішню владу. За даними останнього дослідження GFK, лише 11% українців сподіваються, що у найближчі 12 місяців в Україні покращиться економічне становище, натомість 42% вважають, що воно погіршиться, а 27% переконані, що залишиться незмінним.

ЩО РОБИТИ?

Необхідно перезавантажити країну. А головним елементом перезавантаження має стати подолання корупції. Верховна Рада повинна ухвалити рішення про створення дієвого Антикорупційного суду, а НАБУ та НАЗК мають бути повністю виведені з-під впливу Адміністрації президента. Єдиним показником боротьби з корупцією в Україні має бути кількість кримінальних проваджень та позитивних судових рішень у справах проти корупціонерів.

І ще два важливі моменти. Держава має згадати про молодість. У країні, де відбувається шалений відтік молодих спеціалістів, відсутня молодіжна політика, стратегія розвитку та підтримки молоді.

Також важливо працювати з трудовими мігрантами. В парламенті має бути ухвалений закон «Про трудову міграцію», а також розроблена і впроваджена програма повернення трудових мігрантів в Україну.

*Олексій ЗАХАРЧЕНКО,
громадський активіст*

Зайшовши до ресторану в Береговому та запитавши про офіціантів, які працювали тут раніше, почув, що один переїхав із родиною до Чехії, а інший до Угорщини, де також влаштувався у сфері обслуговування.

Про це на своїй сторінці у «Фейсбуці» написав генеральний директор Асоціації постачальників торговельних мереж Олексій ДРОШЕНКО.

На сьогодні в Україні існує реліктове законодавство щодо посередництва в працевлаштуванні українців за кордоном. Воно мало захищати громадян від торгівлі людьми. Система була побудована, коли за кордон виїжджали тисячі людей у пошуках роботи. На той момент правоохоронні органи навіть моніторили Інтернет та друковані ЗМІ, шукаючи тих, хто пропонує українцям працевлаштування за кордоном без відповідної ліцензії.

Ця дамба була розрахована на невисокі хвилі міграції. Коли ж настав вселенський потоп і за кордон поїхали мільйони, існуюча система захисту наших громадян у вигляді ліцензування посередництва на працевлаштування за кордоном надто застаріла. Мільйони українців знаходять роботу в інших країнах, минаючи вітчизняні агентства. Тому слід привести законодавство у відповідність до існуючих реалій.

Логіка урядовців щодо збереження старої системи лежить на поверхні: державу та правоохоронні органи не можна ні в чому звинуватити. Ні в чому, окрім бездіяльності. Але люди,

Якщо влада не дбає про своїх громадян у власній країні, то слід захистити їх за кордоном

які керують країною, повинні перейти від захисту самих себе до захисту громадян.

Переважно українці за кордоном зайняті в будівництві, на допоміжних роботах у різних галузях, доглядають за будинком. До 2014 року найпопулярнішими країнами серед трудових мігрантів були Росія, Польща, Італія, Чехія та Іспанія. Після початку війни та отримання безвізового режиму фокус уваги наших громадян зосередився на країнах ЄС.

Коли держава ще могла без сторонньої допомоги порохувати трудових мігрантів, то їхня загальна кількість становила 1,2 млн чоловік. Сьогодні наших

громадян за кордоном від 3 до 8 млн. З огляду на те, що в Україні перепис населення давно не проводився, можна припустити, що цифри будуть жакхливі.

І не зважаючи на таке зростання кількості людей, які шукають кращої долі за кордоном, в Україні збільшується безробіття. За останніми даними, наведеними Державною службою статистики, рівень безробіття на жовтень 2017 року становив 9,4%. Показник зріс за рік на 0,2%. Для порівняння: в Єврозоні людей, які не можуть знайти роботу, 7,3%, що на 12% менше, ніж роком раніше.

Головні посадовці країни постійно акцентують увагу на зростанні мінімальної

та середньої заробітних плат, але відмовчуються стосовно створення нових робочих місць.

Директор департаменту монетарної політики та економічного аналізу НБУ Сергій Ніколайчук розповів про очікування збільшення кількості мігрантів у найближчі 2–3 роки. А директор консульського департаменту МЗС Андрій Сибіга у 2016 році заявив про 5 млн українців, які легально працюють за кордоном, що вже тоді становило 5–8% від загальної кількості працездатних осіб в Україні. Тому треба закріпити в законодавстві те, що вже є практикою. Запросити компанії з Європейського союзу, які займаються посередництвом у працевлаштуванні у своїх країнах, відкривати у нас представництва. Дозволити їм робити це за спрощеною процедурою.

Якщо Україна не дбає про своїх громадян у власній країні, то слід захистити їх за кордоном. Ці люди є рушійною силою, яка здатна зробити реформи на своїх теренах, а також захищати інтереси нашої держави в країнах проживання. Днями стало відомо, що головна інспекція праці Польщі відкрила інформаційну телефонну лінію для трудових мігрантів з України. Польща це зробила, а де Україна?

ПЕРЕВАЖНО УКРАЇНЦІ ЗА КОРДОНОМ ЗАЙНЯТІ В БУДІВНИЦТВІ, НА ДОПОМІЖНИХ РОБОТАХ У РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ, ДОГЛЯДАЮТЬ ЗА БУДИНКОМ. ДО 2014 РОКУ НАЙПОПУЛЯРНІШИМИ КРАЇНАМИ СЕРЕД ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ БУЛИ РОСІЯ, ПОЛЬЩА, ІТАЛІЯ, ЧЕХІЯ ТА ІСПАНІЯ. ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ВІЙНИ ТА ОТРИМАННЯ БЕЗВІЗОВОГО РЕЖИМУ ФОКУС УВАГИ НАШИХ ГРОМАДЯН ЗОСЕРЕДИВСЯ НА КРАЇНАХ ЄС

План Макрона: перші кроки

Тиху гавань ЄС знову штормить. Президент Франції Еммануель Макрон не тільки не забув свої передвиборні обіцянки реформувати Євросоюз, а й почав педалювати це питання. Хазяїн Єлисейського палацу обрав для себе стиль «макро». Проте, роблячи ставку на глобалізацію економіки, оборони та продовольчої безпеки, він наступає на горло національним амбіціям країн — учасниць Союзу.

Пріоритетним напрямом у плані Макрона є оборонна сфера. До 2020 року французький президент пропонує не тільки створити спільні збройні сили для здійснення військових операцій, але й запровадити єдиний європейський оборонний бюджет і єдину військову доктрину. Щоб довести життєздатність такої кооперації, він пропонує приймати громадян інших європейських держав до французької армії.

Варто зауважити, що ідея не нова, ось тільки її реалізація постійно пробуксовує. Останній сплеск активності зі створення єдиного оборонного союзу ЄС спостерігався в 2016-му — відразу ж після перемоги Трампа на президентських виборах у США. Але й тоді поговорили та забули. Тим більше що наближалися президентські вибори у Франції і парламентські — в Німеччині 2017 року.

У Єлисейському палаці з'явився Еммануель Макрон, а німецьким канцлером і надалі залишається Ангела Меркель. Тому не дивно, що розмови про спільне оборонне майбутнє поновилися. А вже загроза з боку Росії нікуди не зникла. Та й Трамп продовжує гнути свою лінію, мовляв, хоча багато країн ЄС є членами НАТО, однак захист Європи — справа насамперед самих європейців. До слова, немало європейських держав виділяють на свої оборонні бюджети менше 2% ВВП, що суперечить задекларованим Північноатлантичним альянсом правилам.

Минулого тижня Рада ЄС нарешті затвердила «дорожню карту» програми військово-технічної співпраці країн — членів Євросоюзу, що має назву «Постійне структуроване співробітництво у питаннях безпеки й оборони» (PESCO). І вісім держав — членів Союзу в цьому році таки виділять на оборону кругленькі суми. Однак до спільної армії, на жаль, ще далеко. І навряд чи ця мрія здійсниться до 2020 року.

Але якщо навколо питань безпеки в ЄС розбіжностей не виникає, то економічні аспекти плану Макрона піддають жорсткій критиці. Так, минулого тижня міністри фінансів Данії, Ірландії, Латвії, Литви, Нідерландів, Фінляндії, Швеції та Естонії підписали спільну заяву, в якій висловилися проти пропозиції президента Франції ввести єдиний бюджет країн ЄС і створити посаду міністра фінансів Євросоюзу.

У документі сказано, що дебати про майбутнє європейського економічного й валютного союзу мають вестися в колі всіх країн ЄС, у тому числі спільно з тими державами, що не входять до євросони.

Також вісім північноєвропейських країн підкреслили, що «до сильної Європи ведуть сильні національні економіки». Тому вони дотримуються думки, що починати слід на національному рівні, при цьому дотримуючись уже існуючих правил.

Зрозуміло, що до реалізації амбітних планів Макрона ще дуже далеко. Але схоже на те, що президент Франції має намір висувати свою країну на лідерські позиції, відтісняючи Німеччину на чолі з втомленою Меркель на другий план. Утім, це все ляє надію на зміцнення позицій ЄС.

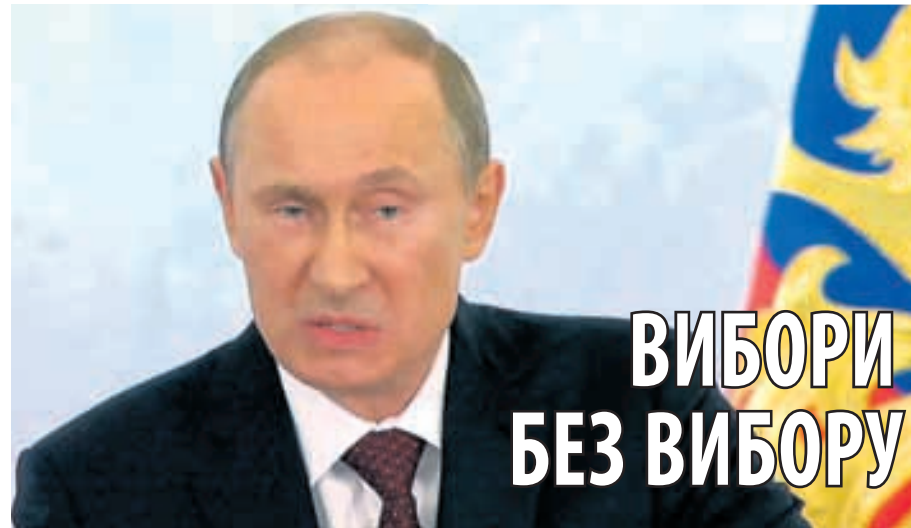
Аріна МАРТОВА

18 березня кремлівський карлик продовжить своє царювання в Росії попри заклики опозиційних сил бойкотувати вибори. І навіть попри те, що за майже 18 років фактичного правління він у край набрид власному народу, який усе виразніше висловлює обурення. Ось тільки жити під ярмом Блідої молі їм доведеться щонайменше шість років.

Передвиборча кампанія Путіна була такою ж блідою, як і характеристика, закладена в старому прізвиську. Але він і раніше не вважав за потрібне брати участь у дебатах. А виставивши проти себе любимого сімох слабких гравців, Путін, здавалося б, і перейматися нічим не повинен. Навальний, який дратує Кремль закликами до своїх прихильників гуляти Тверською, від виборів усунений, а ЦВК відмовилася акредитувати його спостерігачів.

Комуніст-капіталіст Грудінін теж начебто не особливо небезпечний, тому що ця «риба» в розумінні путінського електорату — суцільний оксюморон. А щоб бабусі точно не захотіли голосувати за нього, можна розповісти про мільйони Грудініна на рахунках у швейцарських банках.

Ксюша Собчак? Ну, по-перше, вона його хрещениця. Оскільки ще за часів Болотної площі Ксенія тусує з Навальним, то її, рідну, й виставили в ролі опозиції Путіну. По-

незабутнє враження. А невраховані трупи російських військових, загиблих у Сирії в результаті авіаударів американців, можуть в холодильниках до виборів почекають...

Імідж народного улюбленця в стилі пізнього Брежнєва йому почали створювати давно. По всій Росії понатикані зліплені руками місцевих умільців пам'ятники Путіну. Його ботоксний лик уже давно зображують на іконах. На його честь складають пісні. Ручні зірки на кремлівських гонорарах не соромляться виконувати оди своєму низькорослому хазяїнові. Ось днями черговий гімн Путіну з'явився...

Дітям у передвиборчій стратегії відведено окреме місце. Пісня вихованців кадетського училища під назвою «Дядя Вова, ми з тобою»

ДІТЯМ У ПЕРЕДВИБОРЧІЙ СТРАТЕГІЇ ВІДВЕДЕНЕ ОКРЕМЕ МІСЦЕ. ПІСНЯ ВИХОВАНЦІВ КАДЕТСЬКОГО УЧИЛИЩА ПІД НАЗВОЮ «ДЯДЯ ВОВА, МИ З ТОБОЮ» ШВИДКО ПОШИРИЛАСЯ МІСТАМИ Й СЕЛАМИ, І ТЕПЕР ШКОЛЯРІВ ПРИМУШУЮТЬ ЇЇ НАТХНЕННО ВИВОДИТИ НА РІЗНИХ ЗАХОДАХ. ДІТИ МАЛЮЮТЬ ПУТІНА, ПИШУТЬ ПРО НЬОГО ВІРШІ Й ПІД ПИЛЬНИМ НАГЛЯДОМ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛИКАЮТЬ БАТЬКІВ ПРИЙТИ НА ВИБОРИ

друге... за нею міцно закріпилася слава світської левиці, і хоча Собчак давно веде серйозні програми на телебаченні, в «Домі-2» всією країною росіяни опинитися не хочуть. Та й не опиняться.

Явлінський давно став тим самим «червим яблуком», на яке ніхто не зазіхне. Жириновський? Не смішіть! Решта кандидатів занепокоєння викликати точно не можуть.

Розпочавши війну в Україні та анексувавши Крим, Путін серйозно підняв свої рейтинги. Навіть незважаючи на те, що введені проти Росії санкції зачепили гаманець кожного росіянина.

Мабуть, він робив такі самі високі ставки на сирійську кампанію. Однак коли труни з тілами військовослужбовців РФ потяглися на батьківщину, населення почало прозрівати. Але не даремно ж карлик настільки старанно підтримує міф «Кругом вороги», в якому він є єдиним захисником вітчизни. Ось звідки брязкання ядерного зброєю в посланні до Федеральних зборів. Ось звідки демонстрація Штатам і всьому світові пріснопам'ятної «кузької матері». Спасибі, що хоч черевиком по трибуні не грюкав. На росіян ця промова, мабуть, повинна була справити

швидко поширилася містами й селами, і тепер школярів примушують її натхненно виводити на різних заходах. Діти малюють Путіна, пишуть про нього вірші й під пильним наглядом педагогів закликають батьків прийти на вибори... Співають не тільки «піонери», а й пенсіонери — мабуть, сподіваються, що цар змилюється і виконає обіцянку підвищити щомісячні виплати й забезпечити їхню регулярну індексацію, що перевищує рівень інфляції.

Напередодні виборів Держдума проголосувала за збільшення мінімальної зарплати на 2000 рублів, і з 1 травня вона становитиме 11163 рубля (приблизно 197 дол.). Найімовірніше, в Кремлі очікують, що й працездатне населення мусить зрадіти такому «щедрому» дару. Пісні хай не співає, головне — щоб на вибори прийшло.

У Росії пліткують, що хазяїн Кремля боїться низької явки. Можливо, це й так. Тому що такої мусованої кампанії із закликами до громадян прийти й проголосувати на виборах не було давно. Та й облаштування виборчих дільниць в інших державах помітно активізувалося. У Білорусі, наприклад, вибори почнуться

Щось, можливо, вийде вичавити й із Придністров'я.

Молодим мамам хазяїн Кремля в сніні «кинув кісточку» у вигляді щомісячних виплат при народженні першої дитини. Начебто стурбований проблемою народжуваності, він роздає допомогу багатодітним сім'ям і студентським родинам із малюками.

Утім, росіянам не варто плекати ілюзій. Так, кровожерливому царю потрібні нові піддані — солдати, які гинуть у війні в інших країнах в ім'я його амбіцій. І це триватиме доти, поки карликовий «колючий» вреті не розіб'є свої глиняні приставки до ніг.

А далі? Після того як його гнильний труп винесуть із Колонного залу Будинку союзів, історія повториться. І ті, хто найбільше його обожнював, почнуть його лаяти голосніше, ніж будь-хто. Розвінчання культу особи неминує.

Поки ж росіяни все більше убожітимуть, усе більше ненавидітимуть «вождя», при цьому повторюючи «Кримнаш», відганяючи від себе думку, що півострів рано чи пізно доведеться повернути законному власнику.

Альона ПОТАЄВА

Російські олігархи ризикують втратити британські паспорти через справу Сергія Скрипаля, найвірогідніше отруєного в Лондоні, а спецслужби двох країн можуть розпочати повномасштабну війну.

НОВА «СПРАВА БЕРЕЗОВСЬКОГО»?

Я не знаю жодної людини, яка б вірила, що Борис Березовський у 2013 році наклав на себе руки в будинку своєї колишньої дружини. І я в це не вірю. Борис Абрамович, із яким я був ледь знайомий, скоїв у своєму житті багато негідних вчинків і, ймовірно, злочинів. При цьому він був віруючою людиною і точно знав: самогубство — смертний гріх і прямий шлях у пекло.

Березовський — один із чотирнадцятих росіян, чий смерті досі в багатьох у Великій Британії викликають підозри. Можливо, його справу знову відкриють, якщо уряд її Величності дослухається до заклику глави парламентського комітету з питань внутрішніх справ Іветт Купер розслідувати ці трагедії заново.

Черговими жертвами могли стати экс-полковник ГРУ Сергій Скрипаль і його дочка Юлія. Їх знайшли в напівпритомному стані на лавці в центрі міста Солсбері, розташованого на південному сході Англії. Скрипаль, засуджений у 2006 році в Росії за державну зраду і обмінений через чотири роки на Анну Чапман та інших російських агентів, жив там останніх вісім років.

Зараз Сергій Скрипаль і його дочка перебувають у лікарні в критичному стані. А тим часом кабінет міністрів провів спеціальне засідання. На ньому представники спецслужб і поліції розповіли, що відомо про інцидент. Розслідуванням опікується антитерористичний підрозділ Скотланд-Ярда.

Міністр закордонних справ Сполученого Королівства Борис Джонсон уже заявив у Палаті громад: якщо «російський слід» у справі Скрипаля буде доведено, Лондон вживе заходів у відповідь, зокрема можливий бойкот першості світу з футболу, що має відбутися в цьому році в РФ. Чи зачепить гіпотетичний бойкот збірну Англії, чи зведеться до відмови британських офіційних осіб бути присутніми на церемонії відкриття чемпіонату — поки невідомо.

ДЖЕРЕМИ КОРБІН, БАНКІРИ Й ОЛІГАРХИ

Скандал обіцяє бути гучним і серйозно вдарити по традиційних російських «агентах впливу» у Великій Британії. Це насамперед ті, хто обслуговує інтереси російських олігархів та їхніх сімей — банкіри, ріелторські фірми преміум-класу, юридичні контори. До них також відносять лобістів енергетичних компаній, що працюють у Росії, деяких журналістів, низку депутатів британського парламенту — як правило, «евроскептиків» і «ізоляціоністів». Щоправда, на відміну від континентальної Європи, серед останніх немає правих, а лише лейбористи, чий лідер Джеремі Корбін — давній друг покійних СРСР, Уго Чавеса й Фіделя Кастро — відомий своєю нелюбов'ю до НАТО і США.

І Литвиненко, і Березовський загинули до нинішньої, вже другої за рахунком, холодної війни між Кремлем

Справа Скрипаля загрожує масштабною війною спецслужб

і Заходом. Історія зі Скрипалем припала на її розпал. У Лондоні, особливо в спецслужбах, у багатьох давно сверблять руки не тільки помститися Кремлю, а й всипати власному істеблшменту за очевидне небажання розслідувати смерті противників Кремля на британській території.

Побоювання зашкодити бізнесу British Petroleum і Royal Dutch Shell в Росії і наразитися на нові спецоперації Москви змушували спочатку кабінет лейбориста Гордона Брауна, а потім і прем'єра-консерватора Девіда Кемерона гасити будь-які скандали, які мають «російський слід». Цю позицію трохи похитнула російсько-українська війна. Те, що сталося зі Скрипалем, дає прихильникам жорсткої лінії в Лондоні шанс.

ПОЗБАВЛЕННЯ БРИТАНСЬКОГО ПІДДАНСТВА? НЕ ПРОБЛЕМА!

За публічними акціями на кшталт бойкоту футбольного чемпіонату можуть послідувати стандарти: а) висилка частини російських дипломатів, що не раз траплялося й раніше; б) кримінальні справи проти пов'язаних із Кремлем олігархів, які мають активи у Великій Британії; в) позбавлення підданства росіян і членів їхніх сімей, які отримали його внаслідок натуралізації.

Міністр внутрішніх справ Королівства має право позбавити будь-якого натуралізованого іноземця британського підданства в разі, якщо воно

отримане в результаті шахрайства або... якщо цей акт сприятиме «супільному благу».

Паспорт можна відібрати, навіть якщо людина врешті залишиться зовсім без громадянства. Справа в тому, що юридично британське підданство — дар монарха, яким сьогодні від імені королеви Єлизавети Другої розпоряджається глава МВС. Число вихідців із Росії, які стали за останні 15–20 років власниками «лева й єдиного рога» (так за традицією називають британський паспорт), вимірюється десятками тисяч.

Є в цій історії ще один аспект. Як написав у The Guardian колишній московський кореспондент газети Люк Хардінг, під час і після холодної війни ворогуючі спецслужби дотримувалися неписаного закону: країни, які помилувати та обміняли чужих шпигунів на своїх, колишніх супротивників більше не чіпають. Це правило дозволяє підтримувати довіру між урядами в разі, якщо буде потрібний новий обмін викритої агентури.

Якщо в Лондоні вважатимуть, що російські спецслужби порушили цю негласну домовленість, то на додаток до нових розслідувань смертей останніх років нас чекає повномасштабна шпигунська війна між Росією і Сполученим Королівством.

Константин ЕГГЕРТ,
Deutsche Welle, Німеччина
(Матеріал друкується
зі скороченнями)

**І ЛИТВИНЕНКО, І БЕРЕЗОВСЬКИЙ ЗАГИНУЛИ
ДО НИНІШНЬОЇ, ВЖЕ ДРУГОЇ ЗА РАХУНКОМ, ХОЛОДНОЇ
ВІЙНИ МІЖ КРЕМЛЕМ І ЗАХОДОМ.**

**ІСТОРІЯ ЗІ СКРИПАЛЕМ СТАЛАСЯ В ЇЇ РОЗПАЛ.
У ЛОНДОНІ, ОСОБЛИВО В СПЕЦСЛУЖБАХ, У БАГАТЬОХ
ДАВНО СВЕРБЛЯТЬ РУКИ НЕ ТІЛЬКИ ПОМСТИТИСЯ
КРЕМЛЮ, А Й ВСИПАТИ ВЛАСНОМУ ІСТЕБЛШМЕНТУ
ЗА ОЧЕВИДНЕ НЕБАЖАННЯ РОЗСЛІДУВАТИ СМЕРТІ
ПРОТИВНИКІВ КРЕМЛЯ НА БРИТАНСЬКІЙ ТЕРИТОРІЇ**

«Перетворення через зближення» — в Кореї це можливо

Швидким зближенням Північної та Південної Кореї слід завдячувати президенту останньої — Мун Чже Іну, який непохитно вірить у порозуміння за німецькою моделлю. Правозахисник на відміну від свого попередника-консерватора робить ставку на діалог, роззброєння та мир.

Південна Корея не прагне розвалу чи поглинання сусідів, а лише поступового зближення — малими кроками шляхом зміцнення довіри між сторонами. Серед інших кроків — поглиблення економічного співробітництва та відновлення родинних візитів, участь Північної Кореї на зимових Олімпійських іграх. І, врешті, можлива зустріч президентів двох держав.

Готовність до діалогу Мун Чже Ін висловив саме тоді, коли президент США Дональд Трамп і лідер Північної Кореї Кім Чен Ін обмінялися взаємними образами й погрозами. Випробування ракет у північнокорейській державі потягли за собою санкції з боку США, запальні виступи в Раді безпеки ООН, резолюції і решту звичного всьому світові божевілля, що триває у відносинах із цією країною десятки років.

Ніхто насправді не вірив в успіх політики простягнутої руки. Навіть Мун, ніби й готовий до діалогу, мусив вимагати посилення санкцій проти Північної Кореї після тривалих провокацій з її боку. Втім, раптом саме ця комбінація жорсткості та готовності до перемовин дала результат: у своїй новорічній промові лідер Північної Кореї висловив готовність відправити делегацію на зимові Олімпійські ігри у Пхьончхані, чим здивував багатьох.

Заблоковані відносини зрушили з місця: спершу відбулася стримана зустріч військових делегацій, відновили «гарячу» телефонну лінію, а потім були вихід на олімпійський стадіон, спільні спортивні команди й виступ сестри Кіма в підкреслено приязному образі. Пізніше Кім Чен Ін по вечеряв із високою південнокорейською делегацією.

І от тепер ще одна сенсація: можливо, вже у квітні відбудеться зустріч між Кімом і Муном. На час цих переговорів Північна Корея навіть готова відмовитися від випробувань ракет. Імовірно, мова зайде й про ядерне роззброєння, адже необхідність у подальшій розробці ядерної програми відпаде, якщо Північній Кореї і її керівництву ніщо не загрожуватиме.

Президент США за своєю звичкою прокоментував готовність до діалогу між корейськими сусідами у Twitter так: «Подивимось, що вийде». Можливо, «сподівання марні». Однак США готові «піти в будь-якому напрямку».

Звісно, обережність потрібна, бо Північна Корея залишається непередбачуваною. Однак простягнена рука Муна дала набагато більше, ніж брязкання зброєю з боку Трампа і Кіма.

Александр ФРОЙНД,
Deutsche Welle, Німеччина
(Матеріал друкується зі скороченнями)

Нині Дженніфер Лоуренс є однією з наймодніших актрис. Як правило, її запрошують у досить інтригуючі проекти (як погані, так і якісні). Часом здається, що володарка «Оскара» готова на будь-які експерименти: згадайте тільки її роботу в картині «мама!». Це кіно підірвало мозок багатьом, тільки не в хорошому сенсі слова. І ось Лоуренс вирішила знову поекспериментувати, зігравши російську шпигунку в картині «Червоний горобець». Щоправда, нічого путнього з цього не вийшло. Але про все по порядку.

Отже, 1990-ті. Домініка Єгорова (Дженніфер Лоуренс) — прима Большого театру. Але одного разу з нею трапляється нещастя: її партнер під час невдалого піруету завдає їй важкої травми. Усе! Кар'єру балерини завершено... Що ж робити? Мати головної героїні Ніна (Джоелі Річардсон) серйозно хвора, потрібно сплатити за її лікування...

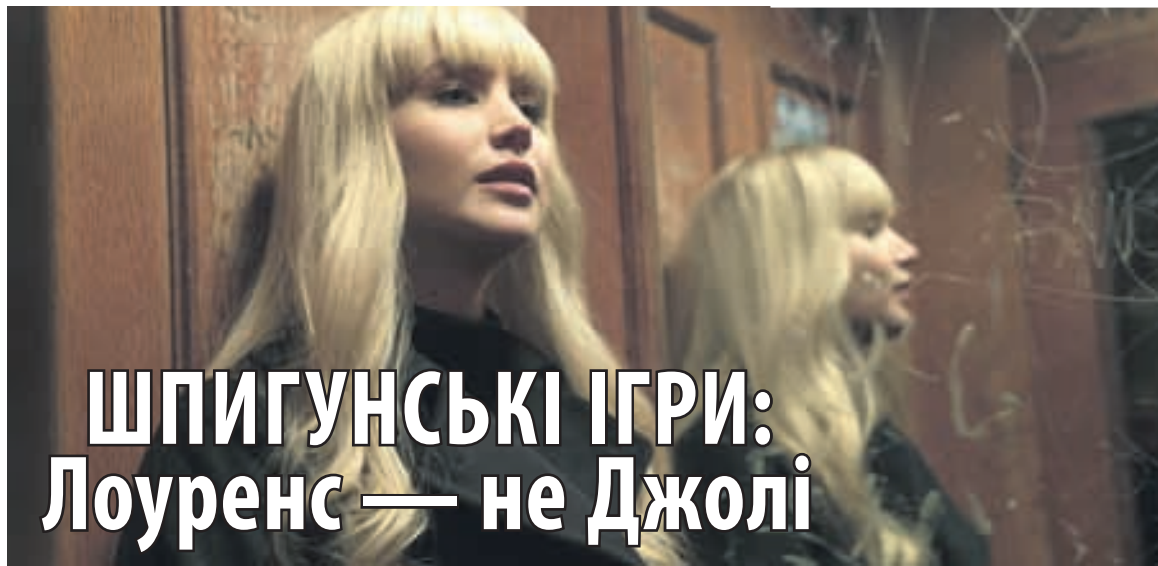
«Допомогти» Домініці береться її дядько по батьківській лінії Іван (Маттіас Шонартс), який працює на російській спецслужбі. Обманом він вербує і свою племінницю. Дівчину відправляють до школи «червоних горобців» — навчального закладу, де готують шпигунок-спокусниць. Домініка розуміє: за великим рахунком, вибору вона не має, і сумлінно опановує секрети майстерності.

За деякий час російські спецслужби (звичайно ж, за протекцією Івана Єгорова) відправляють абсолютно недосвідчену Домініку в Європу на завдання. Дівчина повинна спокусити агента ЦРУ Натанієля Неша (Джоел Едгертон), який володіє дуже цінною для РФ інформацією. Американський шпигун регулярно контактує з кимось в уряді Росії

— ось російській спецслужбі і потрібно дізнатися ім'я цієї людини.

Домініка знайомиться зі своїм об'єктом, той викриває її і перевербовує. Загалом, нічого дивного. Ну а хто кого переграє, ви дізнаєтеся лише дивившись кіно до самого кінця. Треба визнати, фінал і справді непоганий, на відміну від усього фільму...

У 2010 році на великі екрани вийшла картина «Солт» про подібні шпигунські ігри. У фільмі восьмирічної давнини головну роль агента російських спецслужб Евелін Солт,

ШПИГУНСЬКІ ІГРИ: Лоуренс — не Джоелі

ний горобець» надто затягнутий. Навіть зайва порція попкорну не врятує глядача від наростаючої нудьги.

Режисером фільму став Френсіс Лоуренс, який зняв досить непогані картини «Костянтин: Повелитель п'їтми»,

ви кепські, адже дуже важливо було правильно розставити акценти, пояснюючи ті чи інші дії героїні.

І це камінець у город не лише режисера і сценаристів, а й виконавиці головної ролі. Цього разу Дженніфер Лоу-

ренс має менш цікаві акторські дані.

Та й Джоел Едгертон той ще шпигун. Решта акторів зіграли рівенько. Хіба що викликає подив участь у фільмі Джеремі Айронса в ролі російського генерала. Навіщо він вплутався в цю кіноісторію, абсолютно незрозуміло.

До слова, здивувала ще й сама поява такої стрічки на тлі секс-скандалів у Голлівуді. Тут ви говорите, мовляв, все повинно бути цнотливо, що навіть вульгарні жарти відпускати на адресу жінок не можна (що, втім, дуже вірно), і тут же показуєте глядачеві досить вульгарне кіно... У фільмі таки є кілька просто огидних сцен. Це якась подвійна мораль. Хоча якби не це, то і увагу глядачів «Червоний горобець» не привернув би. Але так чи інакше фільм залишає дуже неприємний осад.

ІЗ ПСИХОЛОГІЧНОЮ СКЛАДОВОЮ В ЦЬОМУ КІНО СПРАВИ КЕПСЬКІ, АДЖЕ ДУЖЕ ВАЖЛИВО БУЛО ПРАВИЛЬНО РОЗСТАВИТИ АКЦЕНТИ, ПОЯСНЮЮЧИ ТІ ЧИ ІНШІ ДІЇ ГЕРОЇНИ. І ЦЕ КАМІНЕЦЬ У ГОРОД НЕ ТІЛЬКИ РЕЖИСЕРА І СЦЕНАРИСТІВ, А Й ВИКОНАВИЦІ ГОЛОВНОЇ РОЛІ. ЦЬОГО РАЗУ ДЖЕННІФЕР ЛОУРЕНС ЗІГРАЛА ДОСИТЬ ПОГАНЕНЬКО

яка проникла в ЦРУ, виконала Анджеліна Джоелі. Солт була мегакрутою професіоналкою, чого не скажеш про героїню Дженніфер Лоуренс, чії дії часом викликають регіт. Фільм «Солт» неймовірно динамічний і захоплюючий, а ось «Черво-

«Води слонам!», кілька частин «Голодних ігор»... Але шпигунські муві — явно не його жанр. Тут необхідна особлива майстерність з огляду на те, що подібних фільмів виходить безліч. Та й із психологічною складовою в цьому кіно спра-

ренс зіграла досить поганенько. Куди цікавіше дивитися тих же «Пасажирів», «Джой» або «Серену». Ну а в «Афері по-американськи» актриса була просто геніальною! Зараз же, дійсно, дивисься — і раз у раз порівнюєш Лоуренс із Джоелі,

У 1973 році в Римі люди в масках викрали 16-річного Пола Гетті III, онука найбагатшої на той момент людини у світі Жана Пола Гетті. Викрадачі зажадали від дідуся-олігарха 17 мільйонів доларів. Але нафтовий магнат із мільярдним статком заявив, що не заплатить злочинцям нічого: «У мене чотирнадцять онуків, і якщо я сьогодні заплачу хоч один цент, то у мене буде чотирнадцять викрадених онуків».

Люди, що вкрали хлопця, не очікували такого від скнари і вже згодні були повернути бранця всього за 3 мільйони доларів. Тоді мільярдер

«Всі гроші світу»: гаманець чи життя?

скрегочучи зубами виділив 2,2 мільйона доларів, а ще 800 тисяч він позичив (!) своєму синові під 4% річних... Цю вражаючу історію просто не міг оминати знаменитий голлівудський режисер Рідлі Скотт. Нещодавно він представив на суд глядачів картину під назвою «Всі гроші світу».

Рідлі Скотт вирішив запросити до співпраці зірок першої величини. Так, спочатку роль Гейл Харріс, матері Пола Гетті III, він запропонував Анджеліні Джоелі, проте актриса відмовилася від цієї роботи. Потім вибір припав на Наталі Портман, але на той момент вона була вагітна другою дитиною і не могла прийняти пропозицію режисера. Тоді Скотт зупинився на кандидатурі Мішель Вільямс, і не прогадав.

А ось Марк Уолберг, що зіграв переговорника Флетчера Чейза, не впустив унікальну нагоду попрацювати з

одним із кращих режисерів «фабрики мрій» і погодився на роль одразу.

Але хто мав втілити на екрані образ жадібного мільярдера? В одному з інтерв'ю Скотт розповідав: коли прочитав сценарій, перед ним виник образ Кевіна Спейсі (хоча, за чутками, постановник вів перемовини з Гері Олдманом і Джеком Ніколсоном).

Спейсі погодився взяти участь у проєкті, і все було чудово. Як запевняв Рідлі Скотт, вони були немов на одній хвилі. Хоча самому акторові зйомки далися не дуже легко. Справа в тому, що 58-річного Спейсі потрібно було зістарити до 80-річного віку. І тому щодня йому накладали кілька шарів складного пластичного гриму. Але все виявилось марним...

У 2017 році, коли фільм уже практично був готовий, вибухнув скандал навколо сексуальних домагань. І тоді Кевіну Спейсі буквально всі оголосили бойкот. Якби Скотт проігнорував це,

то прокат його стрічки опинився б під загрозою. Тож довелося терміново шукати іншого актора на роль Жана Пола Гетті. Тобто потрібно було перезняти всі двадцять дві сцени з ним!

Тим часом режисер зв'язався з Мішель Вільямс і Марком Уолбергом. На щастя, у них знайшовся час для того, щоб дознятися. Тоді ж було вирішено, що Гетті-старшого зіграє Крістофер Пламмер (до речі, за цю роботу актор отримав номінацію на «Оскар»). Інвесторам ця затія з перезйомками обійшлася в додаткових 10 мільйонів доларів. Але ризикувати не можна було: повний провал прокату коштував би набагато дорожче.

Насправді картина начебто вийшла цікавою і захоплюючою — все ж таки реальна історія вражаюча. Актори грали на рівні, режисер і сценаристи працювали на повну. Але чогось у цьому фільмі катастрофічно не вистачає. Або, можливо, глядачеві передалася та знервована атмосфера, яка супроводжувала зйомки. І все ж картина заслуговує на особливу увагу.

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР	Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26 Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080	Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14	Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Наклад 10 386 прим. Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)	При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове. Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.
--	--	--	--	---

